

Załącznik
do Uchwały Nr XXIX/273/2021
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 29 kwietnia 2021 r.

**PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE
INOWROCŁAWSKIM
NA LATA 2021-2027**

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Charakterystyka Powiatu Inowrocławskiego.	5
2. Definicje niepełnosprawności.	6
3. Diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych.	9
4. Instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Inowrocławskiego.	12
4.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.	12
4.2. Ośrodki Pomocy Społecznej.	15
4.3. Domy pomocy społecznej.	16
4.4. Środowiskowe domy samopomocy	16
4.5. Domy dziennego pobytu.	17
4.6. Warsztaty terapii zajęciowej.	17
4.7. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.	18
4.8. Powiatowy Urząd Pracy.	18
4.9. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.	19
4.10. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Inowrocławiu.	19
4.11. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.	20
5. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.	20
7. Cele operacyjne.	23
7.1. Skoordynowanie działań organizacji oraz instytucji w zakresie realizacji zadań skierowanych na rzecz osób niepełnosprawnych.	23
7.2. Tworzenie środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych oraz wspieranie rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną.	24
7.3. Kształtowanie postaw prospołecznych sprzyjających kreowaniu środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.	25
7.4. Zwiększanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych	26
7.5. Zwiększenie zatrudnialności.	27
Podsumowanie	36
Zasady monitorowania Programu	36
Spis tabel:	38
Spis wykresów:	39

Wstęp

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, zwany dalej Programem jest dokumentem określającym i koordynującym działania w zakresie polityki społecznej Powiatu Inowrocławskiego, ukierunkowanym na problemy osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Podstawowym założeniem Programu jest dążenie do stworzenia kompleksowego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i wdrożenie rozwiązań, które umożliwią im samodzielne oraz niezależne życie.

Opracowanie programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Powiatu Inowrocławskiego wynika z art. 35 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573).

Program jest spójny z założeniami:

- 1) Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021-2030;
- 2) Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego;
- 3) wojewódzkiego programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych;
- 4) krajowego programu działań na rzecz równego traktowania oraz z ustawodawstwem polskim i przyjętymi działaniami rządowymi w tym :
 - a) Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
 - c) Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych,
 - d) Kodeksem pracy w zapisach, zabraniających dyskryminacji wobec osób niepełnosprawnych w stosunku pracy,
 - e) Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawach Osób Niepełnosprawnych.

Program ma charakter otwarty, a stopień ogólności zawartych w programie działań został tak opracowany, aby umożliwić w przyszłości podejmowanie różnorodnych inicjatyw oraz włączanie na różnych etapach jego realizacji nowych podmiotów, realizatorów i uczestników. Z uwagi na zmieniające się warunki, potrzeby i oczekiwania środowiska osób niepełnosprawnych, dopuszcza się możliwość poszerzenia go o nowe obszary działań.

Program obejmuje trzy zasadnicze działy, w skład których wchodzi:

- 1) założenia teoretyczne dotyczące powstania Programu;
- 2) analizy statystyczne i posiadane informacje w zakresie dotychczasowych działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 3) cele operacyjne i sposób ich realizacji.

Niepełnosprawność dotyczy osób w każdym wieku i jest zjawiskiem bardzo powszechnym, występującym na całym świecie. Obejmuje wiele ograniczeń funkcjonalnych, może być fizyczna, intelektualna, może wynikać z choroby umysłowej lub somatycznej. Zaburzenia te mogą mieć charakter stały lub przejściowy.

Niepełnosprawność bardzo często skutecznie uniemożliwia prawidłowe wykonywanie ról społecznych, jakie narzuca codzienność, dlatego osobom niepełnosprawnym należy się zrozumienie oraz pomoc ze strony otoczenia.

W wielu krajach Unii Europejskiej niepełnosprawność nie jest już rozumiana jako skutek choroby, czy urazu. Definiowana jest ona jako rezultat barier, na jakie napotyka w społeczeństwie osoba niepełnosprawna.¹

Działania na rzecz osób o ograniczonej sprawności nie mogą zawężyć się do świadczeń rehabilitacyjnych, opiekuńczych, leczniczych czy socjalnych, lecz winny dążyć do stworzenia im warunków do pełnego uczestnictwa w życiu gospodarczym, zawodowym i społecznym, sprawiając tym samym by osoby te czuły się pełnowartościowymi członkami społeczności. Proces „przywracania” społeczeństwu osób z niepełnosprawnością jest w pełni efektywny, tylko wówczas, gdy rehabilitację realizuje się w sposób kompleksowy tzn. efekty rehabilitacji leczniczej wsparte są rehabilitacją społeczną, a utrwalone rehabilitacją zawodową.

Opracowanie Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Powiatu Inowrocławskiego wynika z art. 35 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573). Program jest zgodny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego.

Adresaci Programu

Program adresowany jest do osób niepełnosprawnych, ich rodzin oraz ich najbliższego otoczenia – mieszkańców Powiatu Inowrocławskiego, a także samorządów lokalnych, organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, placówek pomocy społecznej i placówek oświatowych kształcących osoby niepełnosprawne.

¹ E. Wapiennik R. Piotrowicz *„Niepełnosprawny-pełnoprawny obywatel Europy*, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Warszawa 2002, s.19.

Miejsce realizacji

obszar – Powiat Inowrocławski

Koordynator Programu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Partnerzy

- a) administracja samorządowa – ośrodki pomocy społecznej, powiatowy urząd pracy, urzędy miast, urzędy gmin,
- b) organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne i działające na ich rzecz,
- c) organizacje pracodawców osób niepełnosprawnych,
- d) instytucje edukacji i kultury.

Sposoby finansowania Programu

- a) budżet Powiatu Inowrocławskiego,
- b) budżet państwa,
- c) środki Europejskiego Funduszu Społecznego i inne fundusze Unii Europejskiej,
- d) środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- e) środki Narodowego Funduszu Zdrowia,
- f) dotacje i granty,
- g) środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe,
- h) współfinansowanie przez osoby fizyczne i prawne – sponsoring.

Metodologia

W opracowywaniu programu najbardziej istotne były uwagi osób pracujących na rzecz osób niepełnosprawnych i mających bezpośredni kontakt z tym środowiskiem. Bardzo dużą rolę odegrała także analiza dokumentacji klientów składających wnioski o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych opracował i zredagował Zespół pod kierownictwem dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie - Alicji Aleksander w składzie :

- Arleta Krusik,
- Magdalena Osadnik.

1. Charakterystyka Powiatu Inowrocławskiego.

Powiat Inowrocławski usytuowany jest na powierzchni 1 225 km² w południowej części Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz w południowo-zachodniej części Kujaw.

W skład Powiatu Inowrocławskiego wchodzi 9 gmin:

- 1) 1 gmina miejska - Miasto Inowrocław,
- 2) 4 gminy wiejsko-miejskie - Gmina Gniewkowo, Gmina Janikowo, Gmina Kruszwica i Gmina Pakość,
- 3) 4 gminy wiejskie - Gmina Dąbrowa Biskupia, Gmina Inowrocław, Gmina Rojewo i Gmina Złotniki Kujawskie.

Tabela nr 1. Populacja na przestrzeni lat 2017-2019 w Powiecie Inowrocławskim.

Liczba ludności	2017	2018	2019
Ogółem	161 591	160 647	159 814
Mężczyźni	78 321	77 828	77 435
Kobiety	83 270	82 819	82 379

Zródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela nr 2. Prognoza demograficzna na lata 2025-2045 dla Powiatu Inowrocławskiego.

Rok	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2025	155 033	75 235	79 798
2030	150 290	72 891	77 399
2035	144 764	70 213	74 551
2040	138 606	67 324	71 282
2045	132 089	64 365	67 724

Zródło: Główny Urząd Statystyczny.

Dane zawarte w tabeli nr 1 wskazują od 2017 roku systematyczny spadek liczby ludności Powiatu Inowrocławskiego.

Zgodnie z prognozą opracowaną przez Główny Urząd Statystyczny tabela 2 liczba ludności Powiatu Inowrocławskiego będzie się sukcesywnie zmniejszać i w 2045 roku osiągnie niespełna 82,65% stanu obecnego tj. 132 089 osób.

2. Definicje niepełnosprawności.

Według Światowej Organizacji Zdrowia „osoby niepełnosprawne to osoby o naruszonej sprawności psychofizycznej powodującej ograniczenia funkcjonalne sprawności lub aktywności życiowej w stopniu utrudniającym pełnienie właściwych dla nich ról społecznych”.

Definicja zawarta w Karcie Praw Niepełnosprawnych stwierdza, że „niepełnosprawnymi są osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo

utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi”.

Spotykając się z niepełnosprawnością w życiu codziennym najczęściej myślimy o niej w kategoriach uszkodzenia, bądź obniżenia sprawności ruchowej u konkretnej jednostki. Bardzo często także naszym skojarzeniom towarzyszy obraz osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim. Należy jednakże pamiętać o fakcie, iż niepełnosprawność to wiele przeróżnych i złożonych aspektów. Niewątpliwie jednak niepełnosprawność jest zjawiskiem powszechnym, dotyczącym wszystkie społeczeństwa współczesnego świata. Niepełnosprawność definiowana jest zazwyczaj jako każda utrata sprawności lub nieprawidłowość w budowie czy funkcjonowaniu organizmu pod względem psychologicznym, psychofizycznym lub anatomicznym.²

Mimo to bardzo wiele źródeł uznaje, iż nie ma jednej, właściwej definicji mówiącej o tym, czym tak naprawdę jest to zjawisko. Niepełnosprawność jest problemem społecznym, nie odnosi się do jednej, konkretnej osoby, ale do całego społeczeństwa. Dosięga ona zarówno danego człowieka, ale także jego najbliższe otoczenie i środowisko. Ludzie niepełnosprawni w ciągu swojego życia są wystawieni na różnego rodzaju zagrożenia rozwojowe. Niektóre z nich mają odniesienie do ograniczeń związanych z niepełnosprawnością, inne natomiast do zaburzonych relacji z otoczeniem społecznym.³ Wobec powyższego właśnie otoczenie w dużej mierze jest odpowiedzialne za panujący wokół tej sfery klimat. Powinno ono dążyć do zwiększenia swojej świadomości w temacie niepełnosprawności oraz problemów osób niepełnosprawnych, a także starać się wdrażać w życie pewne idee, mające na celu ułatwienie codziennej egzystencji takich osób, aby nie była ona tylko tragedią osobistą.

W myśl definicji, która mówi, iż niepełnosprawność to wszelkie ograniczenia występujące w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka spowodowane skutkiem obniżenia sprawności fizycznych, psychicznych, bądź umysłowych, można niepełnosprawność podzielić na cztery rodzaje.

Pierwszym z nich są osoby z niepełnosprawnością sensoryczną. Należą do nich osoby niewidome i słabowidzące, niesłyszące i słabosłyszące oraz osoby głuchoniewidome.

Kolejną grupą osób są te z niepełnosprawnością fizyczną, do której zalicza się osoby z uszkodzonym narządem ruchu, a także te z przewlekłymi schorzeniami narządów

²http://www.opc.uj.edu.pl/poradnik/links/link4_2.html,

³Praca zbiorowa pod red. Jarosława Bąbki, *Człowiek niepełnosprawny w różnych fazach życia*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2004, s. 8.

wewnętrznych. Osoby zaliczane do tej grupy stanowią w kraju prawie połowę populacji wszystkich osób niepełnosprawnych. W skład tej grupy wchodzi osoby o ograniczonej sprawności kończyn dolnych, górnych lub kręgosłupa, osoby po uszkodzeniach mięśni oraz kości, po amputacjach kończyn, także osoby dotknięte porażeniem, bądź niedowładem.

Do trzeciego rodzaju niepełnosprawności kwalifikuje się osoby z niepełnosprawnością psychiczną. Definiowana jest jako stan obniżonej sprawności umysłowej, który charakteryzuje się niedorozwojem, a także zaburzeniami procesów percepcyjnych, pamięci, koncentracji, procesów myślenia.

Na czwarty, ostatni rodzaj niepełnosprawności składać będą się osoby posiadające niepełnosprawność złożoną, dotknięte więcej niż jedną niepełnosprawnością, np. osoba niewidoma z zaburzeniami psychicznymi.⁴

W polskim systemie prawnym osobą niepełnosprawną jest osoba posiadająca dokument potwierdzający zaliczenie jej do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, czyli tzw. orzeczenie o niepełnosprawności. Organy, które są uprawnione do wydawania orzeczeń to m.in. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, komisje wojskowe podległe Ministerstwu Obrony Narodowej oraz komisje podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.⁵ Orzeczenia komisji lekarskich podległych MON i MSWiA wydane po 1 stycznia 1998 r. nie stanowią podstawy do zaliczenia osób, których orzeczenia te dotyczą, do osób niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Osoby posiadające orzeczenia wydane przez komisje wojskowe, jeśli chcą być traktowane jako osoby niepełnosprawne, powinny wystąpić z wnioskiem do powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności o ustalenie stopnia niepełnosprawności.

Jednocześnie warto rozróżnić dwa podstawowe systemy orzecznictwa, tj. dla celów rentowych i pozarentowych.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 roku (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) ustala trzy stopnie niepełnosprawności, tj. znaczny, umiarkowany oraz lekki. Są one równoważne odpowiednio z orzeczeniami wydawanymi przez inne organy aniżeli Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności (Znaczny – Niezdolność do samodzielnej egzystencji, lub zaliczenie

⁴<http://centrumir.republika.pl/niepelnosprawnoscl.html>,

⁵ Tomasz Stankiewicz, *Status człowieka niepełnosprawnego w prawie publicznym*, Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna, Warszawa 2007, s.21.

do I grupy inwalidów, umiarkowany – niezdolność do pracy lub zaliczenie do II grupy inwalidów, lekki – częściowa niezdolność do pracy lub zaliczenie do III grupy inwalidów). Dodatkowo w orzeczeniach wydawanych przez Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności określa się także przyczyny niepełnosprawności, wpisując w orzeczeniu odpowiedni symbol przyczyny niepełnosprawności.

Znaczenie symboli niepełnosprawności, zgodnie z przyjętymi zasadami oznaczają:

- 01-U upośledzenie umysłowe,
- 02-P chorobę psychiczną,
- 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
- 04-O choroby narządu wzroku,
- 05-R dysfunkcję narządu ruchu,
- 06-E epilepsję,
- 07-S choroby układu oddechowego i krążenia,
- 08-T choroby układu pokarmowego,
- 09-M choroby układu moczowo-płciowego,
- 10-N choroby neurologiczne,
- 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,
- 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.

Symbole przyczyny niepełnosprawności zawarte w orzeczeniu określają jakie rozpoznano u pacjenta uszkodzenia lub choroby, które powodują zaburzenia funkcjonowania organizmu oraz stanowią ograniczenia w codziennej egzystencji osoby.

Przyczynami powstawania niepełnosprawności mogą być wady wrodzone, choroby przewlekłe, bądź nagłe wydarzenia, np. wypadki komunikacyjne, urazy, zatrucia. Każda z tych przyczyn może prowadzić do zaliczenia osoby do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, w zależności od nasilenia kalectwa lub dysfunkcji, czyli poziomu ograniczenia lub utraty sprawności.

3. Diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych.

Ostatni Narodowy Spis Powszechny Ludności, który odbył się w 2011 roku wykazał, że w całym kraju odnotowano 3 131 456 osób niepełnosprawnych na 38,5 mln ogółu ludności. Natomiast w samym Powiecie Inowrocławskim liczba osób niepełnosprawnych wynosiła 21 470, co stanowiło 13,01% mieszkańców. Większość tej grupy stanowiły kobiety.

Tabela nr 3. Liczba osób niepełnosprawnych w 2011 roku w Powiecie Inowrocławskim.

	Liczba ludności	Liczba osób niepełnosprawnych	Udział procentowy
Ogółem	164 965	21 470	13,01%
Mężczyźni	80 117	9 850	12,29%
Kobiety	84 848	11 620	13,70%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2018 - 2020 wydał łącznie 9 185 orzeczeń o niepełnosprawności. Około 12,79% wszystkich wydanych orzeczeń stanowiły orzeczenia dzieci i młodzieży do 16 roku życia. W skali całego Powiatu Inowrocławskiego najwięcej orzeczeń wśród dorosłych wydano z tytułu schorzeń neurologicznych oraz układów: ruchowego, krążenia i oddechowego, natomiast u dzieci przeważały całościowe zaburzenia rozwojowe.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu za lata 2018-2020.

Tabela nr 4. Dane dotyczące liczby orzeczeń wydanych wg stopnia niepełnosprawności w Powiecie Inowrocławskim w latach 2018-2020.

Lp.	Wyszczególnienie	2018	2019	2020
1.	Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności ogółem	2 961	3 254	2 970
2.	Mężczyźni	1 291	1 388	1 268
3.	Kobiety	1 305	1 467	1 291
4.	Dzieci do 16 roku życia	365	399	411
5.	Liczba osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	635	932	673
6.	Liczba osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	1 240	1 314	1 366

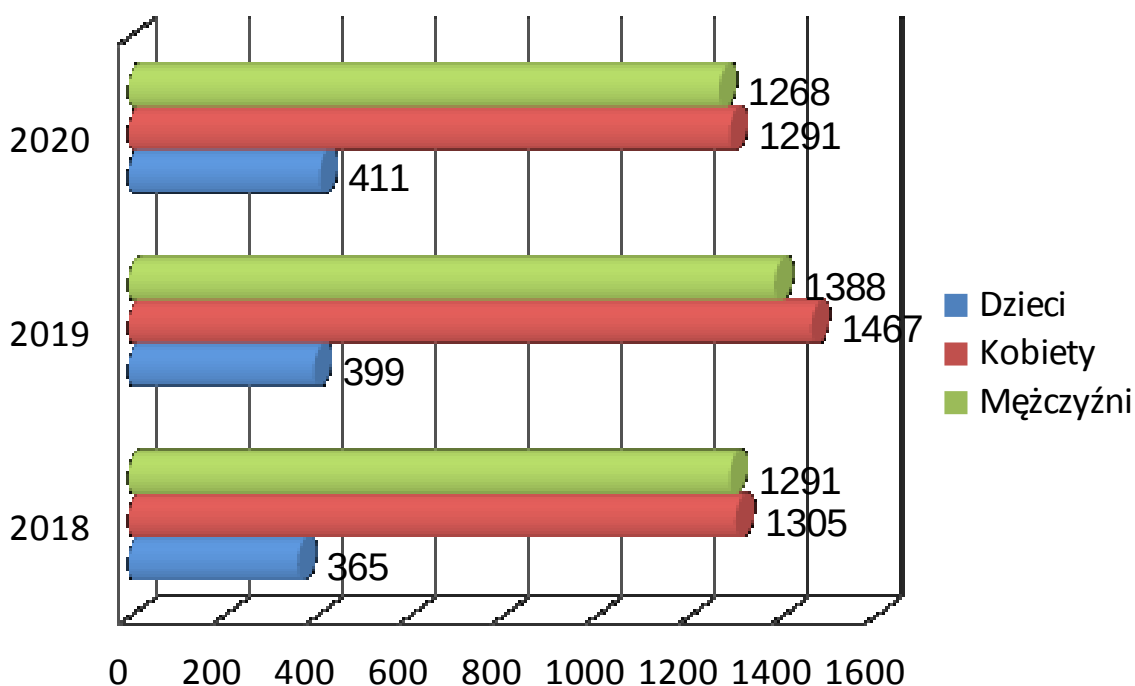
7.	Liczba osób z lekkim stopniem niepełnosprawności	721	609	520
----	--	-----	-----	-----

Zródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu.

Analizując powyższe dane można stwierdzić, że tylko w ciągu dwóch lat (2018 i 2019) nastąpił znaczny wzrost liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w Powiecie Inowrocławskim. W roku 2020 odnotowany spadek liczby wydanych orzeczeń spowodowany był między innymi trwającą pandemią oraz działaniami, które podjęto mając na celu ograniczenie ryzyka rozprzestrzenienia się wirusa.

Zarówno w roku 2018, 2019 jak i 2020 w odniesieniu do podziału wydanych orzeczeń ze względu na płeć nieznacznie przeważały kobiety.

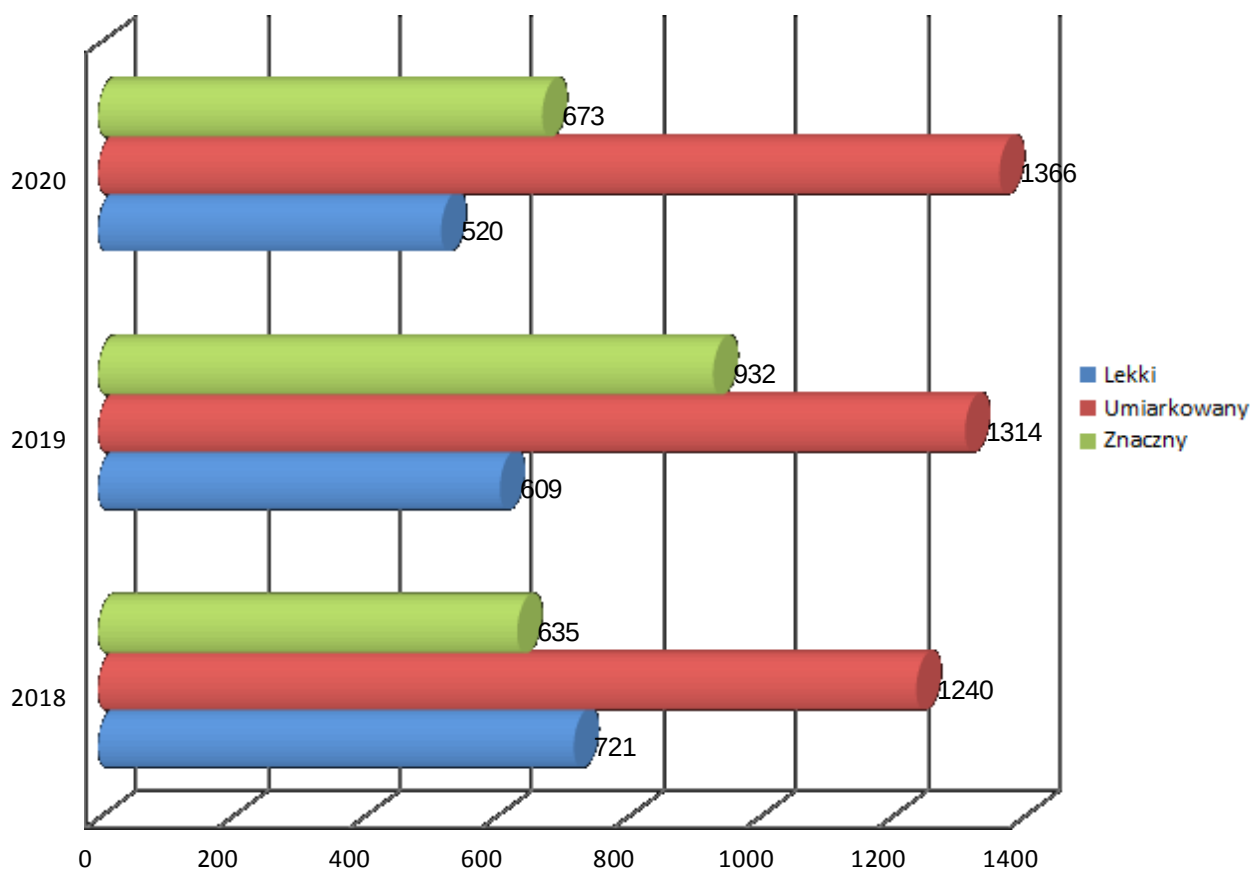
Wykres 1. Dane dotyczące liczby orzeczeń wydanych wg płci w Powiecie Inowrocławskim w latach 2018-2020.

Struktura podziału osób niepełnosprawnych ze względu na wiek ukazuje, iż problem niepełnosprawności dotyka w największym stopniu osoby powyżej 40 roku życia oraz seniorów po 60 roku życia. Osoby w przedziale powyżej 40 roku życia stanowią 36% wszystkich dorosłych osób niepełnosprawnych, osoby powyżej 60 roku życia stanowią 46,75 % wszystkich dorosłych osób niepełnosprawnych.

Wykres 2. Dane dotyczące liczby orzeczeń wydanych wg stopnia niepełnosprawności w Powiecie Inowrocławskim w latach 2018-2020.

Z danych przedstawionych na wykresie powyżej wynika, iż w latach 2018-2020 najwięcej osób uzyskało orzeczenie z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

4. Instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Inowrocławskiego.

Jednostki pomocy społecznej, prowadzone przez organy administracji rządowej i samorządowej oraz organizacje pozarządowe świadczą pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.

W Inowrocławiu osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z pomocy w wymienionych instytucjach.

4.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Do głównych zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jako jednostki organizacyjnej Powiatu Inowrocławskiego należy m.in. organizowanie i nadzór nad pieczęą zastępczą, domami pomocy społecznej, prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej i innych ośrodków wsparcia.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573), jako jeden z dysponentów środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych. Działania te są realizowane ze środków funduszu w następujących formach:

1. *Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych:*

- 1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- 2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób niepełnosprawnych;
- 3) dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych;
- 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych;
- 5) realizacja programu „Aktywny samorząd”;
- 6) dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej;
- 7) zajęcia klubowe WTZ;
- 8) dofinansowanie usług tłumacza migowego lub tłumacza-przewodnika.

2. *Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych:*

- 1) zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych;
- 2) zwrot kosztów zatrudnienia, szkoleń pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu;
- 3) refundacja kosztów adaptacji pomieszczeń zakładu pracy w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem stanowisk pracy, adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy, zakupu i autoryzacji oprogramowania oraz urządzeń i technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, rozpoznania tych potrzeb przez służby medycyny pracy;
- 4) udzielanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na podjęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej na jednego członka założyciela spółdzielni oraz na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej;
- 5) dofinansowanie do 50 % oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

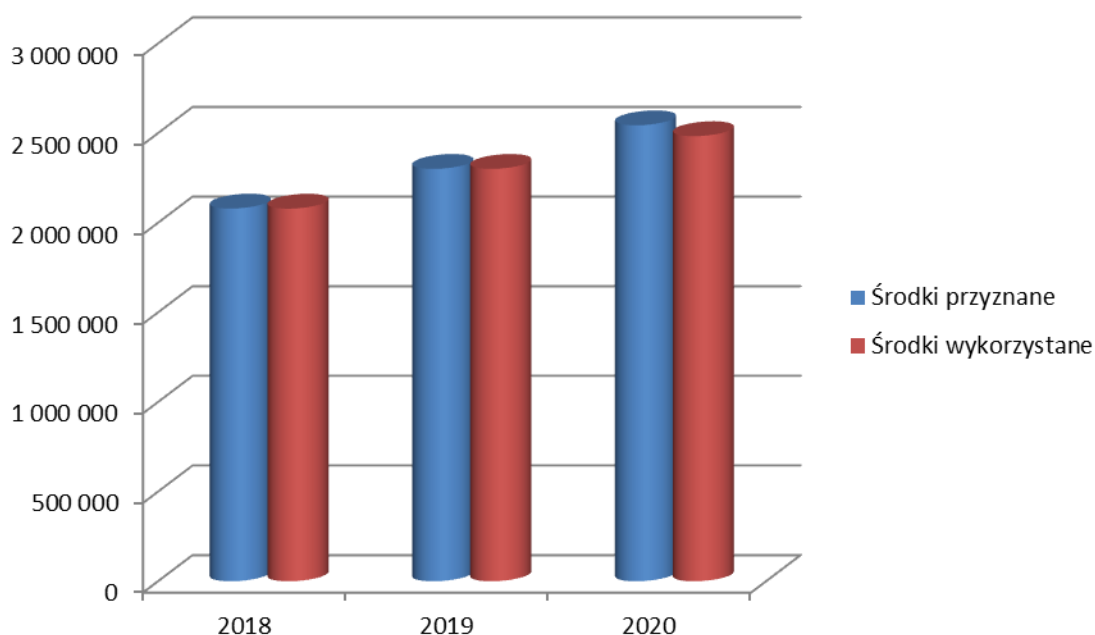

Tabela nr 5. Wykorzystanie środków PFRON z podziałem na zadania w latach 2018-2020.

Forma dofinansowania	2018	2019	2020
Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych	147 650	296 000	0
Rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób niepełnosprawnych	40 000	35 000	50 000
Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki	50 236	50 000	37 489
Uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	435 545	439 696	460 607
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	306 679	290 000	494 598
Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	600 848	646 864	825 710
Dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowych	497 880	542 880	614 880
Razem	2 078 838	2 300 440	2 483 284

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Wykres 3. Limit przyznanych i wykorzystanych środków PFRON w latach 2018-2020.

Poza realizacją zadań, które określa ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania mające na celu edukację i wsparcie społeczeństwa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Są to m.in.:

- 1) pomoc w dystrybucji magazynu „Integracja” do podległych placówek, umożliwiającą w ten sposób łatwy dostęp do najnowszych informacji. Magazyn ten propaguje kształtowanie świadomości obywatelskiej oraz działania na rzecz wyrównywania szans oraz integracji społecznej;
- 2) udzielanie informacji z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, w ramach zadań zatrudnionego w 2008 r. doradcy do spraw osób niepełnosprawnych;
- 3) organizacja spotkań z przedstawicielami placówek medycznych oraz stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych, celem zapoznania środowiska lokalnego z problemami osób niepełnosprawnych oraz współdziałanie w rozwiązywaniu tych problemów;
- 4) aplikowanie o środki Europejskiego Funduszu Społecznego oraz realizacja projektów współfinansowanych z tych środków, które w dużej mierze skierowany jest do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych zamieszkujących Powiat Inowrocławski.

4.2. Ośrodki Pomocy Społecznej.

Celem ośrodka pomocy społecznej jest dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez świadczenie pomocy społecznej osobom (w tym niepełnosprawnym) i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, a nie są w stanie pokonać jej wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Pomoc środowiskowa dla osób niepełnosprawnych, a także dla pozostałych osób zamieszkujących Powiat Inowrocławski realizowana jest przez ośrodki pomocy społecznej na terenie gmin i miast. W każdej gminie Powiatu Inowrocławskiego znajdują się ośrodki pomocy społecznej, które realizują zadania polegające na:

- 1) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 2) realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
- 3) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;

- 4) pracy socjalnej – pomocy we wzmacnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w środowisku;
- 5) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

4.3. Domy pomocy społecznej.

Do zadań własnych powiatu z zakresu pomocy społecznej należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Domy pomocy społecznej są instytucjonalną formą opieki skierowaną do osób niepełnosprawnych wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby bądź niepełnosprawności.

Na terenie Powiatu Inowrocławskiego funkcjonuje 5 domów pomocy społecznej, w których łączna liczba miejsc wynosi 437:

- 1) Dom Pomocy Społecznej w Inowrocławiu
ul. Macieja Wierzbńskiego 49, 88-100 Inowrocław – 90 miejsc;
- 2) Dom Pomocy Społecznej w Ludzisku
Ludzisko 78, 88-160 Janikowo – 100 miejsc;
- 3) Dom Pomocy Społecznej w Parchaniu
Parchanie 9, 88-110 Inowrocław 2 – 80 miejsc;
- 4) Dom Pomocy Społecznej w Tarnówku
Tarnówko 2, 88-121 Chełmce – 80 miejsc;
- 5) Dom Pomocy Społecznej w Warzynie
Warzyn 1, 88-140 Gniewkowo – 87 miejsc.

Zadaniem domów pomocy społecznej jest zapewnienie całodobowej opieki, oraz zaspakajanie potrzeb bytowych, edukacyjnych, społecznych i religijnych na poziomie obowiązujących standardów.

4.4. Środowiskowe domy samopomocy

Do zadań środowiskowych domów samopomocy należy m.in. zapobieganie lub likwidowanie niezdolności do życia w społeczeństwie i funkcjonowania w środowisku, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, zapobieganie marginalizacji życia i stygmatyzacji, przeciwdziałanie izolacji społecznej,

budowanie sieci oparcia społecznego osób przewlekle psychicznie chorych oraz niepełnosprawnych intelektualnie.

Na terenie Powiatu Inowrocławskiego funkcjonuje 6 domów samopomocy:

- 1) Środowiskowy Dom Samopomocy w Inowrocławiu
ul. Św. Ducha 90, 88-100 Inowrocław;
- 2) Środowiskowy Dom Samopomocy w Wonorzu
Wonorze 38, 88-133 Dąbrowa Biskupia;
- 3) Środowiskowy Dom Samopomocy w Janikowie
ul. Północna 1, 88-160 Janikowo;
- 4) Środowiskowy Dom Samopomocy w Kruszwicy
ul. Rynek 22, 88-150 Kruszwica;
- 5) Środowiskowy Dom Samopomocy w Żalinowie
Żalinowo 7, 88-101 Inowrocław;
- 6) Środowiskowy Dom Samopomocy w Gniewkowie
ul. Powstańców Wielkopolskich 5a, 88-140 Gniewkowo.

4.5. Domy dziennego pobytu.

Domy dziennego pobytu to ośrodki wsparcia przeznaczone dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Świadczą one pomoc w ciągu dnia, w tym oferują posiłki, rehabilitację, zajęcia edukacyjno-kulturalne (np. muzyczne, plastyczne, taneczne) oraz wspólne spędzanie przez seniorów czasu wolnego.⁶

Na terenie Powiatu Inowrocławskiego działa Dom Dziennego Pobytu „Życzliwa Przystań” ul. Stanisława Wachowiaka 6, 88-100 Inowrocław z Filią DDP w Inowrocławiu ul. Władysława Łokietka 12, 88-100 Inowrocław.

4.6. Warsztaty terapii zajęciowej.

Stwarzanie osobom niepełnosprawnym możliwości uczestniczenia w rehabilitacji społecznej i zawodowej to główne cele działalności warsztatów terapii zajęciowej. Zasadniczą formą terapii jest terapia zajęciowa. Poza nią Warsztaty terapii zajęciowej wykorzystują

⁶ Poznań – Sprawdź – Skorzystaj! Małopolski Informator dla Seniorów, Zakliczyn Kraków 2006, s. 12.

najczęściej zajęcia ruchowe, ogólnousprawniające, komunikację społeczną i terapię psychologiczną.

Do głównych zadań warsztatów należą m.in. ogólne usprawnianie, rozwijanie umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego, przygotowanie do życia w środowisku społecznym w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających późniejsze podjęcie pracy zawodowej. W Powiecie Inowrocławskim działa jeden warsztat terapii zajęciowej z siedzibą przy ul. Emilii Plater 3 w Inowrocławiu.

4.7. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności realizuje zadania określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Powiatowy Zespół jest instytucją, która ustala w jaki sposób naruszona sprawność organizmu wpływa na zdolność wykonywania ról społecznych, w tym na wykonywanie pracy oraz możliwości samodzielnej egzystencji. Dla celów pozarentowych przyjęto trzy stopnie niepełnosprawności zależne od zakresu ograniczenia sprawności organizmu: stopień lekki, umiarkowany i znaczny.

Zespół zajmuje się powoływaniem komisji, orzekaniem i wydawaniem orzeczeń o:

- a) stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia,
- b) niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia,

oraz wydawaniem legitymacji i kart parkingowych osobom niepełnosprawnym.

4.8. Powiatowy Urząd Pracy.

Powiatowy Urząd Pracy działa na mocy Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, z późn. zm.)

Powołany jest do pełnego, skutecznego rozpoznawania, przewidywania oraz zaspakajania potrzeb i oczekiwań osób bezrobotnych.

W zakresie promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej Powiatowy Urząd Pracy realizuje następujące cele:

- a) pełne i produktywne zatrudnienie,
- b) rozwój zasobów ludzkich,
- c) osiągnięcie wysokiej jakości pracy,
- d) wzmocnienie integracji oraz solidarności społecznej,
- e) zwiększenie mobilności na rynku pracy.

Przy realizacji zadań Powiatowego Urzędu Pracy współdziała z organami administracji rządowej, organami samorządów terytorialnych, radą zatrudnienia, organizacjami pracodawców, poszczególnymi pracodawcami, związkami zawodowymi, zarządcami funduszy celowych, organizacjami osób bezrobotnych, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi w sprawach promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu zakresem działania obejmuje obsługę bezrobotnych z obszaru Powiatu Inowrocławskiego.

4.9. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowa Społeczna Rada do spraw osób niepełnosprawnych jest organem opiniodawczo-doradczym. Opiniuje projekty uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu Inowrocławskiego pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych oraz podziału środków przyznanych z PFRON na realizację zadań, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573). Do jej zakresu działania należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

4.10. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Inowrocławiu.

Przedmiotem działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Inowrocławiu jest świadczenie pomocy osobom, rodzinom, które znalazły się w trudnej dla nich sytuacji życiowej. Pomoc ta ma na celu zapobieganie przejścia kryzysu w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Zadania te Ośrodek realizuje poprzez:

- 1) prowadzenie interwencji kryzysowych osobiście w siedzibie Ośrodka oraz w miejscu pobytu klienta (w razie potrzeby);
- 2) prowadzenie telefonicznych interwencji kryzysowych;
- 3) prowadzenie indywidualnego i rodzinnego poradnictwa psychologicznego;
- 4) prowadzenie indywidualnej bądź rodzinnej psychoterapii;
- 5) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa prawnego, pedagogicznego, pracy socjalnej;
- 6) animowanie i prowadzenie grup samopomocowych oraz grup wsparcia;
- 7) udzielanie konsultacji dla pracowników służb pomocowych w Powiecie Inowrocławskim;

- 8) podejmowanie działań profilaktycznych poprzez rozwijanie w społeczeństwie wiedzy i umiejętności potrzebnych do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi oraz w zakresie rozwijania umiejętności potrzebnych do kształtowania prawidłowych stosunków interpersonalnych;
- 9) gromadzenie i opracowywanie informacji o zjawiskach psychospołecznych w celu organizowania skutecznej pomocy, stosownie do ujawnionych potrzeb;
- 10) współpracę z instytucjami zajmującymi się pomaganiem w Powiecie Inowrocławskim.

4.11. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie zajmuje się udzielaniem specjalistycznej pomocy ofiarom przemocy domowej w zakresie interwencyjnym, prawnym, socjalnym i terapeutycznym, służącej bezpieczeństwu i ochronie ofiar przemocy, czasowej izolacji od źródeł kryzysu oraz skutecznej i intensywnej pomocy interwencyjnej.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie ma swoją siedzibę w Jaksicach, ul. Sportowa 4.

5. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Organizacjami pozarządowymi wg definicji zawartej w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.) są:

1) niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 poz. 305) lub przedsiębiorstwami, instytutami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi,

2) niedziałające w celu osiągnięcia zysku-osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia, z zastrzeżeniem ust. 4.

Są to wszystkie podmioty, które nie są organami lub jednostkami podległymi administracji publicznej oraz których działalność nie jest nastawiona na osiągnięcie zysku. Organizacje te pełnią istotną rolę w udzielaniu pomocy i wsparcia dla poszczególnych adresatów, zwłaszcza dla osób niepełnosprawnych zagrożonych wykluczeniem społecznym. Organizacje działające na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych pełnią znaczące role, m.in:

- określają potrzeby i priorytety dotyczące osób niepełnosprawnych,
- pełnią funkcje edukacyjne poprzez podnoszenie świadomości społeczeństwa na temat niepełnosprawności,

- propagują działania na rzecz profilaktyki i zdrowego stylu życia,
- stwarzają warunki i możliwości rozwijania umiejętności oraz zainteresowań w różnych obszarach,
- dążą do poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych,
- udzielają potrzebnego wsparcia osobom niepełnosprawnym oraz ich otoczeniu,
- reprezentują środowisko osób niepełnosprawnych.

Zadania, które realizują organizacje pożytku publicznego działające na terenie Powiatu Inowrocławskiego uzupełniają i urozmaicają instytucjonalne formy wsparcia osób niepełnosprawnych. Pełnią również ważną rolę w tworzeniu poczucia solidarności i odpowiedzialności za kształtowanie warunków i jakości życia w społeczności lokalnej. Zdecydowana większość niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Inowrocławskiego może odnaleźć organizacje, w których znajdzie pomoc i wsparcie adekwatnie do rodzaju niepełnosprawności. Organizacje pozarządowe tworzą i prowadzą ośrodki wczesnej interwencji, ośrodki wsparcia, warsztaty terapii zajęciowej. Zajmują się szkoleniem, realizacją programów edukacyjno-rehabilitacyjnych, a także działają aktywnie na rzecz integracji osób niepełnosprawnych z resztą społeczeństwa.

W Powiecie Inowrocławskim działają m.in. następujące stowarzyszenia i organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych:

- 1) Stowarzyszenie Pomocy Upośledzonym Umysłowo
ul. Emilii Plater 3, 88-100 Inowrocław;
- 2) Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
ul. Dworcowa 11, 88-100 Inowrocław;
- 3) Inowrocławskie Stowarzyszenie „AMAZONKI”
ul. Dworcowa 31, 88-100 Inowrocław;
- 4) Integracyjne Centrum Aktywności „Nadzieja Życia”
ul. ks. Bogdana Gordona 2, 88-100 Inowrocław;
- 5) Polski Czerwony Krzyż
ul. Okrężna 79, 88-100 Inowrocław;
- 6) Polski Związek Głuchych Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego
Niesłyszących, ul. Dworcowa 31, 88-100 Inowrocław;
- 7) Polski Związek Niewidomych
ul. Najświętszej Marii Panny 19, 88-100 Inowrocław;
- 8) Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta

- ul. Jacewska 118, 88-100 Inowrocław;
- 9) Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
ul. Kolegiacka 24, 88-150 Kruszwica;
- 10) Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń”
ul. Rynek 4, 88-170 Pakość;
- 11) Janikowskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski „DAR SERCA”
ul. Miła 11, 88-160 Janikowo;
- 12) Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Okno”
ul. Topolowa 2, 88-133 Dąbrowa Biskupia;
- 13) Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Wawrzynek”
Warzyn 1, 88-140 Gniewkowo;
- 14) Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „FLANDRIA”
ul. Andrzeja 8, 88-100 Inowrocław;
- 15) Inowrocławskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Uszkodzeniem Mózgu
ul. Armii Krajowej 12, 88-100 Inowrocław;
- 16) Niezależne Stowarzyszenie Emerytów Rencistów i Inwalidów
ul. NMP 14-16, 88-100 Inowrocław;
- 17) Fundacja Rehabilitacja Bez Barrier
ul. Przypadek 25/1, 88-100 Inowrocław;
- 18) Fundacja na rzecz dzieci z dysfunkcjami psychomotorycznymi oraz ich rodzin Sensuo
Al. Okrężna 79, 88-100 Inowrocław;
- 19) Fundacja „Dzieciom Po Sepsie”,
ul. Romana Dmowskiego 6, 88-100 Inowrocław;
- 20) Fundacja Na Rzecz Osób Starszych i Niepełnosprawnych „Wiktoria”
ul. Transportowca 31/8, 88-100 Inowrocław;
- 21) Fundacja Uzdrowiska Solanki Pro Zdrowie,
ul. Solankowa 77, 88-100 Inowrocław;
- 22) Fundacja Na Rzecz Osób Niesamodzielných „Zosia Radosia”
ul. Józefa Chociszewskiego 35/20, 88-100 Inowrocław;
- 23) Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejskie Inowrocław,
ul. Dworcowa 31, 88-100 Inowrocław;
- 24) Polskie Towarzystwo Fizjoterapii Oddział Kujawsko-Pomorski,
ul. Solankowa 77, 88-100 Inowrocław;

- 25) Kujawskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Inowrocław
ul. Słoneczna 13, 88-180 Tuczo;
- 26) Stowarzyszenie „Małe rzeczy”,
ul. Staropoznańska 131-133, 88-100 Inowrocław;
- 27) Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Niebieski Anioł”,
ul. Szklarska 7, 88-100 Inowrocław;
- 28) Stowarzyszenie Wsparcia Osób Niepełnosprawnych „Teraz My”,
ul. Alejnika 4/99, 88-100 Inowrocław.

Organizacje te od lat angażują się w aktywną rehabilitację osób niepełnosprawnych, wspierając swoją działalnością to środowisko w Powiecie Inowrocławskim. Organizują m.in. system poradnictwa dla osób niepełnosprawnych oraz ich najbliższego środowiska, realizują szereg imprez integracyjnych, sportowych i kulturalnych, pozyskują środki finansowe dla swoich podopiecznych, biorą aktywny udział w procesie rehabilitacji, a przede wszystkim stanowią wsparcie dla osób dotkniętych niepełnosprawnością oraz ich otoczenia.

6. Cel główny Programu.

Głównym celem Programu jest wzmocnienie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w lokalnym życiu społecznym poprzez wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.

7. Cele operacyjne.

7.1. Skoordynowanie działań organizacji oraz instytucji w zakresie realizacji zadań skierowanych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych realizują wiele działań na rzecz swoich członków, określają ich potrzeby oraz reprezentują środowisko niepełnosprawnych w powiecie, przez co są ważnym partnerem działań samorządu w stosunku do niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Usługi oferowane przez organizacje pozarządowe uzupełniają ofertę samorządu i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zadania do realizacji:

- 1) zintensyfikowanie działań Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych poprzez:**
 - a) zlecanie organizacjom pozarządowym zadań mających na celu aktywizację osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim,

- b) współorganizowanie imprez okolicznościowych, konferencji i innych spotkań związanych z tematyką niepełnosprawności,
 - c) popularyzowanie działalności organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 2) *współorganizowanie imprez okolicznościowych związanych z tematyką niepełnosprawności poprzez:***
- a) wspólne coroczne organizowanie i obchodzenie Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych,
 - b) propagowanie wszelkich imprez z udziałem osób niepełnosprawnych, w tym organizowanych przez domy pomocy społecznej:
 - Światowy Dzień Chorego – Dom Pomocy Społecznej w Ludzisku,
 - Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego – Dom Pomocy Społecznej w Parchaniu,
 - Powiatowy Festyn Jesiennego Borowika – Dom Pomocy Społecznej w Warzynie,
 - Dzień Seniora – Dom Pomocy Społecznej w Inowrocławiu,
 - Kulinariada – Dom Pomocy Społecznej w Tarnówku,
 - Kujawsko-Pomorski Miting Pływacki Osób z Niepełnosprawnością – Warsztat Terapii Zajęciowej w Inowrocławiu.

7.2. Tworzenie środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych oraz wspieranie rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną.

Osoby niepełnosprawne mają prawo do korzystania ze środowiska na zasadach obowiązujących wszystkich obywateli. W praktyce licznie występujące bariery architektoniczne i urbanistyczne w znacznym stopniu utrudniają swobodny dostęp osób niepełnosprawnych do obiektów użyteczności publicznej. Konieczne jest zatem podejmowanie działań zmierzających do usuwania barier uniemożliwiających lub utrudniających osobom niepełnosprawnym w miarę normalnie funkcjonować.

Zadania do realizacji:

- 1) *egzekwowanie prawa budowlanego w zakresie budownictwa pozbawionego barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej poprzez*** bezwzględne przestrzeganie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065, z późn. zm.);
- 2) *orzekanie i kwalifikowanie do kształcenia specjalnego i integracyjnego oparte na potencjale możliwości dziecka niepełnosprawnego poprzez:***

- a) systematyczne diagnozowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, wskazujące na potencjał rozwojowy,
 - b) stworzenie warunków do zaspokajania potrzeb uczniów z dysfunkcjami w zakresie edukacji, specjalistycznej opieki medycznej, usług rehabilitacyjnych oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 3) *dążenie do zabezpieczenia możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się osób niepełnosprawnych w terenie zabudowanym i niezabudowanym poprzez:***
- a) sukcesywną likwidację barier architektonicznych na chodnikach i drogach oraz budynkach użyteczności publicznej,
 - b) umożliwienie korzystania osobom niepełnosprawnym z pojazdów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich,
 - c) udzielanie osobom niepełnosprawnym pomocy w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
 - d) udzielanie osobom niepełnosprawnym pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 - e) realizację programów i projektów mających na celu likwidację barier transportowych.

7.3. Kształtowanie postaw prospołecznych sprzyjających kreowaniu środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Zadania do realizacji:

1) *pozyskanie lokalnych liderów poprzez:*

- a) organizowanie spotkań konsultacyjnych,
- b) tworzenie programów i projektów dotyczących problematyki niepełnosprawności przy współudziale środowiska osób niepełnosprawnych;

2) *kampanie informacyjne, zwiększające świadomość o prawach i przywilejach osób niepełnosprawnych:*

- a) opracowanie i udostępnianie materiałów informacyjnych,
- b) propagowanie programów i projektów obejmujących wsparciem osoby niepełnosprawne,
- c) wspieranie i promowanie inicjatyw zwiększających możliwość uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, a zwłaszcza w zakresie usuwania barier kulturowych, fizycznych, społecznych, edukacyjnych i zawodowych,
- d) organizowanie spotkań informacyjnych z doradcą ds. osób niepełnosprawnych,
- e) prowadzenie strony internetowej dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych;

3) *tworzenie warunków do rozwoju placówek dla osób niepełnosprawnych poprzez:*

- a) podnoszenie jakości usług skierowanych do osób niepełnosprawnych,
- b) współpraca i wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- c) podnoszenie kwalifikacji pracowników w zakresie obsługi osób niepełnosprawnych.

7.4. Zwiększanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych

Podstawowym sposobem zwiększania uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym jest prowadzenie działań, mających na względzie wyrobienie zaradności osobistej osoby niepełnosprawnej, wymiarem czego jest pobudzanie aktywności społecznej, a także nabycie umiejętności niezbędnych do samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Zadania do realizacji:

1) podejmowanie działań dążących do likwidacji barier funkcjonalnych poprzez:

- a) współinicjowanie form spędzania czasu wolnego przez rodziny z osobą niepełnosprawną,
- b) tworzenie warunków pełnej dostępności do usług opiekuńczych i specjalistycznych oraz badań profilaktycznych,
- c) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, technicznych i w komunikowaniu się;

2) wspieranie różnych form wypoczynku i rehabilitacji poprzez:

- a) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom turnusów rehabilitacyjnych,
- b) realizacja programów i projektów umożliwiających korzystanie osobom niepełnosprawnym z różnorodnych form rehabilitacji zdrowotnej oraz form wypoczynku;

3) zwiększenie dostępności do środków ortopedycznych, pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego poprzez dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze;

4) wspieranie rozwoju aktywności osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce poprzez:

- a) propagowanie działań zmierzających do pobudzenia aktywności osób niepełnosprawnych,
- b) promowanie twórczości artystycznej i osiągnięć sportowych osób niepełnosprawnych,

- c) propagowanie działań na rzecz rozwoju umiejętności społecznych osób niepełnosprawnych, w tym w zakresie komunikacji społecznej,
- d) wspieranie imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych skierowanych do osób niepełnosprawnych,
- e) wdrażanie i realizacja programów i projektów pozwalających poszerzyć ofertę instrumentów aktywizacji osób niepełnosprawnych.

7.5. Zwiększenie zatrudnialności

Rehabilitacja zawodowa stanowi bardzo ważną rolę w rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Jest ona nierozdzielnie powiązana z rehabilitacją społeczną. Praca stanowi jedną z podstawowych wartości w życiu człowieka, w tym także osób dotkniętych niepełnosprawnością. Wykonywanie pracy zawodowej nie tylko zapewnia egzystencję osobie niepełnosprawnej, ale ma też decydujący wpływ na poczucie własnej wartości, pozwala czuć się osobą niezależną, użyteczną społecznie oraz określa jej pozycję w hierarchii społecznej.

Zadania do realizacji:

1) *motywowanie osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy poprzez:*

- a) promocję zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy,
- b) prowadzenie poradnictwa zawodowego,
- c) udzielanie osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej,
- d) zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
- e) udzielanie niepełnosprawnym rodzicom pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,
- f) realizację innych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej wprowadzanych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573);

2) *podnoszenie kwalifikacji poprzez:*

- a) finansowanie zajęć szkolnych związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym oraz kosztów z nimi związanych,
- b) dofinansowanie lub refundację kosztów wykształcenia na poziomie wyższym,
- c) organizowanie kursów, szkoleń, przekwalifikowań zawodowych oraz staży;

4) *prowadzenie akcji informacyjnej oraz promowanie wśród pracodawców form wsparcia w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych poprzez:* opracowanie i rozpowszechnianie

materiałów informacyjnych dla pracodawców chcących zatrudnić osoby niepełnosprawne i osób niepełnosprawnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą.

Uszczegółowione cele operacyjne zawiera tabela nr 6.

Tabela nr 6 Cele operacyjne i sposoby ich realizacji.

7.1. Skoordynowanie działań organizacji oraz instytucji w zakresie realizacji zadań skierowanych na rzecz osób niepełnosprawnych			
<i>zadanie</i>	<i>sposób realizacji</i>	<i>realizatorzy</i>	<i>termin realizacji</i>
Zintensyfikowanie działań Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych	a) zlecanie organizacjom pozarządowym zadań mających na celu aktywizację osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim, b) współorganizowanie imprez okolicznościowych, konferencji i innych spotkań związanych z tematyką niepełnosprawności, c) popularyzowanie działalności organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe	praca ciągła
Współorganizowanie imprez okolicznościowych związanych z tematyką niepełnosprawności	a) wspólne zorganizowanie i obchodzenie Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, b) propagowanie wszelkich imprez z udziałem osób niepełnosprawnych, w tym organizowanych przez domy pomocy społecznej: <ul style="list-style-type: none">• Światowy Dzień Chorego,• Powiatowy Festyn Jesiennego Borowika,• Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego,	PCPR, organizacje pozarządowe Dom Pomocy Społecznej w Ludzisku Dom Pomocy Społecznej w Warzynie Dom Pomocy Społecznej w Parchaniu Dom Pomocy Społecznej	grudzień luty wrzesień październik październik czerwiec

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim
na lata 2021-2027

	<ul style="list-style-type: none">• Dzień Seniora,• Kulinariada,• Kujawsko-Pomorski Mityng Pływacki Osób z Niepełnosprawnością.	w Inowrocławiu Dom Pomocy Społecznej w Tarnówku Warsztat Terapii Zajęciowej w Inowrocławiu	październik
--	---	---	-------------

7.2. Tworzenie środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych oraz wspieranie rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną			
<i>zadanie</i>	<i>sposób realizacji</i>	<i>realizatorzy</i>	<i>termin realizacji</i>
Egzekwowanie prawa budowlanego w zakresie budownictwa pozbawionego barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej	bezwzględne przestrzeganie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065, z późn. zm.).	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	praca ciągła
Orzekanie i kwalifikowanie do kształcenia specjalnego i integracyjnego oparte na potencjale możliwości dziecka niepełnosprawnego	a) systematyczne diagnozowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością wskazujące na potencjał rozwojowy, b) stworzenie warunków do zaspokajania potrzeb uczniów z dysfunkcjami w zakresie edukacji, specjalistycznej opieki medycznej, usług rehabilitacyjnych oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki służby zdrowia, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, ośrodki pomocy społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej	praca ciągła
	a) sukcesywna likwidacja barier		

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim
na lata 2021-2027

Dążenie do zabezpieczenia możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się osób niepełnosprawnych w terenie zabudowanym i niezabudowanym	architektonicznych na chodnikach i drogach oraz budynkach użyteczności publicznej, b) umożliwienie korzystania osobom niepełnosprawnym z pojazdów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózkach inwalidzkich, c) udzielanie osobom niepełnosprawnym pomocy w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B, d) udzielanie osobom niepełnosprawnym pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, e) realizacja programów i projektów mających na celu likwidację barier transportowych.	Zarząd Dróg Powiatowych w Inowrocławiu, samorządy gminne, PCPR	praca ciągła
---	--	---	--------------

7.3. Kształtowanie postaw prospołecznych sprzyjających kreowaniu środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu			
<i>zadanie</i>	<i>sposób realizacji</i>	<i>realizatorzy</i>	<i>termin realizacji</i>
Pozyskanie lokalnych liderów	a) organizowanie spotkań konsultacyjnych, b) tworzenie programów i projektów dotyczących problematyki niepełnosprawności przy współudziale środowiska osób niepełnosprawnych.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, samorządy gminne, ośrodki pomocy społecznej	praca ciągła
Kampanie informacyjne zwiększające świadomość o prawach i przywilejach osób niepełnosprawnych	a) opracowanie i udostępnianie materiałów informacyjnych, b) propagowanie programów i projektów obejmujących wsparciem osoby niepełnosprawne,	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, samorządy gminne, ośrodki pomocy społecznej	praca ciągła

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim
na lata 2021-2027

	<p>c) wspieranie i promowanie inicjatyw zwiększających możliwość uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, a zwłaszcza w zakresie usuwania barier kulturowych, fizycznych, społecznych, edukacyjnych i zawodowych,</p> <p>d) organizowanie spotkań informacyjnych z doradcą ds. osób niepełnosprawnych,</p> <p>e) prowadzenie strony internetowej dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>		
Tworzenie warunków do rozwoju placówek dla osób niepełnosprawnych	<p>a) podnoszenie jakości usług skierowanych do osób niepełnosprawnych,</p> <p>b) współpraca i wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,</p> <p>c) podnoszenie kwalifikacji pracowników w zakresie obsługi osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, samorządy gminne, ośrodki pomocy społecznej</p>	<p>praca ciągła</p>

7.4. Zwiększenie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych			
<i>zadanie</i>	<i>sposób realizacji</i>	<i>realizatorzy</i>	<i>termin realizacji</i>
Podjęmowanie działań dążących do likwidacji barier funkcjonalnych	<p>a) współinicjowanie form spędzania czasu wolnego przez rodziny z osobą niepełnosprawną,</p> <p>b) tworzenie warunków pełnej dostępności do usług opiekuńczych i specjalistycznych oraz badań profilaktycznych,</p> <p>c) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, technicznych i w komunikowaniu się.</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki pomocy społecznej organizacje pozarządowe, placówki służby zdrowia,</p>	<p>praca ciągła</p>

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim
na lata 2021-2027

Wspieranie różnych form wypoczynku i rehabilitacji	a) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom turnusów rehabilitacyjnych, b) realizacja programów i projektów umożliwiających korzystanie osobom niepełnosprawnym z różnorodnych form rehabilitacji zdrowotnej oraz form wypoczynku.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe,	praca ciągła
Zwiększenie dostępności do środków ortopedycznych, pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego	dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	
Wspieranie rozwoju aktywności osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce	a) propagowanie działań zmierzających do pobudzenia aktywności osób niepełnosprawnych, b) promowanie twórczości artystycznej i osiągnięć sportowych osób niepełnosprawnych, c) propagowanie działań na rzecz rozwoju umiejętności społecznych osób niepełnosprawnych, w tym w zakresie komunikacji społecznej, d) wspieranie imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych skierowanych do osób niepełnosprawnych, e) wdrażanie i realizacja programów i projektów pozwalających poszerzyć ofertę instrumentów aktywizacji osób niepełnosprawnych.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i samorządowe	

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim
na lata 2021-2027

7.5. Zwiększenie zatrudnialności			
<i>zadanie</i>	<i>sposób realizacji</i>	<i>realizatorzy</i>	<i>termin realizacji</i>
Motywowanie osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy	a) promowanie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, b) prowadzenie poradnictwa zawodowego, c) udzielenie osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej, d) zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, e) udzielanie niepełnosprawnym rodzicom pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, f) realizację innych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej wprowadzanych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573).	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i samorządowe	praca ciągła
Podnoszenie kwalifikacji	a) finansowanie zajęć szkolnych związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym oraz kosztów z nimi związanych, b) dofinansowanie lub refundację kosztów wykształcenia na poziomie wyższym, c) organizowanie kursów, szkoleń, przekwalifikowań zawodowych oraz staży.	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i samorządowe	praca ciągła
Prowadzenie akcji informacyjnej oraz promowanie wśród pracodawców form wsparcia w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych	opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dla pracodawców chcących zatrudnić osoby niepełnosprawne i osób niepełnosprawnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą.	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki	praca ciągła

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim
na lata 2021-2027

		pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i samorządowe	
--	--	---	--

Podsumowanie

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim na lata 2021-2027 jest jednym ze strategicznych dokumentów, który wskazuje na konkretne działania, mające na celu poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych zamieszkałych na jego terenie. Wzmocnienie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym będzie kluczowym zadaniem samorządów w nowej „postpandemicznej” rzeczywistości.

Dążenie do większej aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych pozwoli na realną integrację różnych środowisk bez względu na występujące różnice. Tym bardziej, że potrzeby osób z niepełnosprawnością są tak różne jak różne są niepełnosprawności. Istnieją niezależnie od wieku czy statusu materialnego.

Założeniem Programu jest wyznaczenie zadań do realizacji oraz wskazanie instytucji i organizacji, które poczynią starania zmierzające do polepszenia warunków życia osób niepełnosprawnych. Zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych na temat możliwości wykorzystania swojego potencjału w celach zawodowych, a także przedstawienie pracodawcom korzyści płynących z zatrudniania osób niepełnosprawnych są jednym z ważniejszych zadań, które należy propagować w środowisku lokalnym.

O pełnym zrealizowaniu Programu i osiągnięciu poprawy warunków życia zadecyduje w dużej mierze charakter współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami zaangażowanymi lub odpowiedzialnymi za realizację zapisów programu dlatego działania zaplanowano długofalowo, na okres 6 lat.

Zasady monitorowania Programu

Monitoring Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim na lata 2021-2027 polegać będzie na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz obserwacji ilościowych oraz jakościowych zmian.

Skuteczny monitoring Programu pozwoli na ocenę oczekiwanych wyników i dostarczy informacji na temat skuteczności podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych działań. Zakłada również ewentualną zmianę działań w przypadku zaistnienia pewnych rozbieżności lub nieprzewidzianych wcześniej czynników zewnętrznych.

Monitoring Programu obejmował będzie następujące działania:

- 1) systematyczne zbieranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji celów strategicznych;
- 2) prowadzenie analiz porównawczych i tematycznych;

- 3) przygotowanie sprawozdań ukazujących stopień realizacji Programu;
- 4) ocenę osiągniętych rezultatów oraz określenie stopnia wykonania przyjętych celów i działań;
- 5) planowanie zmian w Programie.

Spis tabel:

Tabela nr 1. Populacja na przestrzeni lat 2017-2019	5
Tabela nr 2. Prognoza demograficzna na lata 2025-2045 dla powiatu inowrocławskiego ...	5
Tabela nr 3. Liczba osób niepełnosprawnych w 2011 roku	9
Tabela nr 4. Dane dotyczące liczby orzeczeń wydanych wg stopnia niepełnosprawności w powiecie inowrocławskim w latach 2018-2020	9
Tabela nr 5. Wykorzystanie środków PFRON z podziałem na zadania w latach 2018-2020	13
Tabela nr 6. Cele operacyjne i sposoby ich realizacji	28

Spis wykresów:

Wykres 1. Dane dotyczące liczby orzeczeń wydanych wg płci w Powiecie Inowrocławskim w latach 2018-2020	10
Wykres 2. Dane dotyczące liczby orzeczeń wydanych wg stopnia niepełnosprawności w Powiecie Inowrocławskim w latach 2018-2020	11
Wykres 3. Limit przyznanych i wykorzystanych środków PFRON w latach 2018-2020	13